

Beslisnota voor de raad

Datum 27 februari 2019

Openbaar

Onderwerp Kredietaanvraag voor uitvoeringsprojecten in kader van het programma gebiedsontwikkeling IJssel-Vechtdelta en Zwolse Adaptatie Strategie

Versienummer 1

Portefeuillehouder E. Anker

Informant Ciska Waalewijn – Viaanen/A. Vrouwe/ A. van Rooijen

Eenheid/Afdeling Ontwikkeling, OWP

Telefoon (038) 498 4011/06 15017750

E-mail C.A.E.Waalewijn@zwolle.nl

Bijlage

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:

- 1 Een aanvullend krediet beschikbaar te stellen van € 1.590.104,15 voor het programma IJssel-Vechtdelta voor het onderdeel 'Kansen in projecten' en dit krediet te gebruiken voor de door ingebrachte investeringsaanvragen voor.
 1. Animatie Breezicht over groenblauw structuur
 2. Robuuste waterveiligheid Weezenlanden-Noord en leidraad waterrobuust ontwerpen
 3. Actie onderzoek Klimaatbestendig Zwolle-Noord
 4. Rembrandtlaan, waterrobuuste en groenblauw ader inclusief wadirotonde
 5. Assendorp: Azaleapark als spons
 6. Calamiteiten berging ondergrondse fietsenstalling
 7. Watermobiele brigade (Stadshagen)
 8. Waterkerend fietspad Hessenpoort
- 2 De kosten tot maximaal € 1.590.104,15 te dekken uit de subsidiebijdrage die door de provincie Overijssel, in het kader van het programma gebiedsontwikkeling IJssel-Vechtdelta, beschikbaar is gesteld. Het gaat om een dekking van de extra maatregelen die zijn benoemd in de investeringsaanvraag.

Datum 27 februari 2019

Toelichting op het voorstel

Inleiding

De provincie Overijssel, het waterschap Drents Overijsselse Delta, de Veiligheidsregio IJsselland en de gemeenten Zwolle, Kampen en Zwartewaterland werken al een aantal jaren samen binnen het programma IJssel-Vechtdelta een duurzame ruimtelijke inrichting van de regio IJssel-Vechtdelta (IJVD). Hierbij ligt de nadruk op het koppelen van de water- en klimaatopgaven uit het Deltaprogramma aan de regionale opgaven en ambities op het gebied van waterveiligheid, ruimtelijke ontwikkeling, economie en duurzaamheid.

In 2014, 2015 en 2016 zijn kredieten aangevraagd voor uitvoeringsprojecten, onderzoeken en een nadere verkenning naar 'Kansen in projecten' waar extra maatregelen kunnen worden genomen om projecten waterrobuust, zgn. 'deltaproof', uit te voeren. 'Kansen in projecten' draagt bij aan het beperken van gevolgen bij een eventuele overstroming of piekbuien door een klimaatbestendige en waterrobuuste ontwikkeling van de stad. Hierbij wordt vooral gekeken naar maatregelen die mogelijk zijn vanuit een bouwkundige en ruimtelijke invalshoek. De provincie heeft middels subsidie bijgedragen aan de projecten: Kraanbolwerk, gevolgbeperkende geluidswal Stadshagen, waterrobuuste (her)ontwikkeling van ziekenhuislocatie Weezenlanden, bedrijfslocatie Voorst A en Frankhuis.

In 2018 zijn verschillende investeringsaanvragen ingediend die door de provincie zijn gehonoreerd. Dit zijn de volgende voorstellen:

1. Animatie Breezicht over groenblauw structuur
2. Robuuste waterveiligheid Weezenlanden-Noord en leidraad waterrobuust ontwerpen
3. Actie onderzoek Klimaatbestendig Zwolle-Noord
4. Rembrandtlaan, waterrobuuste en groenblauw ader inclusief wadirotonde
5. Assendorp: Azaleapark als spons
6. Calamiteiten berging ondergrondse fietsenstalling
7. Watermobiele brigade (Stadshagen)
8. Waterkerend fietspad Hessenpoort

Voor de activiteiten 2 is 70% van de aanvraag gehonoreerd en bij 8 voor 90%. Bij de andere aanvragen is 100% gehonoreerd. Bij 2, Weezenlanden Noord, is op dit moment nog niet bekend of de ontwikkelende partij de overige 30% financiert. Het onderzoek wordt pas opgestart als zekerheid is over de cofinanciering.. De bijdrage die de gemeente kan geven is niet meer dan de 70% die wordt gedekt uit de subsidie van de provincie. Bij 8, Hessenpoort, wordt de 10% gefinancierd uit het project. Verwacht wordt dat de totale aanpak, door mee te koppelen met de geplande werkzaamheden, ruimte geeft voor de financiering van de 10%.

Het krediet is bedoeld voor de extra maatregelen ten aanzien van een klimaatbestendige en waterrobuuste ontwikkeling. Voor onderdeel 5, Assendorp, wordt voor het herinrichten van het Azaleapark nog een aparte kredietaanvraag ingediend.

Aan de raad wordt gevraagd een krediet beschikbaar te stellen van maximaal € 1.590.104,15 waarbij deze kosten tot € 1.590.104,15 worden gedekt uit de bijdragen van de provincie.

Datum 27 februari 2019

Beoogd effect

Door de bijdrage aan deze projecten kunnen, naast de maatregelen van de partijen zelf, extra maatregelen worden genomen om de projecten waterrobuust en klimaatbestendig uit te voeren. In de praktijk komt het neer op het uitvoeren van de deltabeslissing Ruimtelijke Adaptatie in deze projecten.

Argumenten

1.1 Met de bijdragen kunnen een aantal projecten in Zwolle onder de vlag van de samenwerking IJssel-Vechtdelta waterrobuust en klimaatbestendig worden gerealiseerd. De voorstellen van de gemeente Zwolle met betrekking tot 'Kansen in projecten' leiden opnieuw tot een actieve rol van de gemeente in het programma gebiedsontwikkeling IJssel-Vechtdelta. Het hoofddoel van dit programma, duurzame ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, wordt door de gemeente actief meegenomen in een aantal lopende ontwikkelingen. Hierbij wordt gefocust op geen-spijtmateregelen op het gebied van ruimtelijke kwaliteit en klimaatbestendigheid. Bij ruimtelijke en economische ontwikkelingen wordt geanticipeerd op veranderende omstandigheden, om zo adaptief de potentie van het gebied ten volle te benutten. E.a. passend binnen de ambities van het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie

1.2 De bijdragen dragen bij aan het beheersbaar houden van het overstromingsrisico en een klimaatbestendige ontwikkeling van de stad.

De bijdragen zijn voor maatregelen die inspelen op de veranderende wateropgave. In praktijk door meekoppelen van klimaatadaptatie in lopende projecten daar waar mogelijk en effectief door net iets meer te doen dan de norm van vandaag vraagt. Er worden kansen benut om Zwolle waterrobuuster en klimaatbestendiger te maken. De ontwikkelende partijen hebben op basis van de aangedragen informatie het project adaptief ontworpen. De maatregelen in de projecten dragen bij aan het voorkomen van wateroverlast en schade door hoosbuien, opvangen droogte en beperken gevolgen van overstromingen conform de doelstellingen uit het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie.

1.3 De gekozen projecten passen in het groenblauw grid van de Zwolse Adaptatie Strategie in wording.

Naast de doelstelling van het programma IJssel-Vechtdelta, leveren de IJVD-projecten een belangrijke bijdrage aan de realisatie van de Zwolse Adaptatiestrategie (ZAS). De ZAS is een onderdeel van het programma Klimaatadaptatie en stimuleert een nieuwe manier van werken en denken. Dit leidt naar een 'nieuwe normaal' waarin klimaateffecten structureel en als vanzelfsprekend worden meegewogen in ruimtelijke projecten. De IJVD-uitvoeringsprojecten zijn tegelijkertijd een kans om te leren en inspireren vanuit praktijkvoorbeelden en om in de toekomst nieuwe initiatieven aan te jagen (vliegwieleffect). De IJVD-uitvoeringsprojecten zijn daarom een belangrijke stap van het in de praktijk brengen van de Zwolse Adaptatiestrategie.

Het aanpassen van de stad is een langdurig proces, dat alle transitiefasen van bewustwording naar een 'nieuwe normaal' doorloopt. De helft van de bebouwde omgeving is in particulier eigendom. Niet iedereen loopt dezelfde risico's. De ZAS zet daarom in op een doelgerichte strategie waarin we met stakeholders kansen willen benutten. Hierbij worden onderscheiden maatregelen op structuur-

Datum 27 februari 2019

/systeem niveau en maatregelen op buurt-/kavelniveau. De overheid – gemeente samen met waterschap en provincie – is verantwoordelijk voor een robuuste structuur op systeemniveau. Samen met bewoners en bedrijven kunnen aanvullende maatregelen in buurten op kavel- en gebouwniveau worden genomen (Sponswerking vergroten).

1.4 De projecten passen bij de ambities die zijn omschreven in de omgevingsvisie

De doelen en ambities voor de Zwolse Adaptatiestrategie zijn omschreven in de Omgevingsvisie ‘Mijn Zwolle van Morgen 2030’:

- Zwolle is in 2050 klimaatbestendig ingericht en daarmee veilig voor overstromingen en aangepast aan extreem weer.
- Met ingang van 2020 handelt Zwolle structureel klimaatadaptief.
- We benutten kansen die zich nú voordoen om Zwolle klimaatbestendiger te maken.
- Klimaatadaptatie draagt zoveel mogelijk bij aan andere opgaven in Zwolle.
- Zwolle verzilvert de economische kansen die klimaatadaptatie biedt.

In de Zwolse Adaptatiestrategie staat het werken aan een robuuste groenblauwe structuur en het vergroten van ‘spons’ werking centraal. Hierdoor ontstaat ruimte om wateroverlast, hitte, droogte en gevolgen van overstromingen op te kunnen vangen. De groenblauwe structuur biedt ruimte voor verkoeling en opvang van water. De groenblauwe structuur legt tevens verbindingen tussen buurten, wijken, stad, omliggend landelijk gebied én het watersysteem (rivieren). De groenblauwe structuur heeft als horizon 2050 (Deltabeslissing Ruimtelijk Adaptatie). Door deze stip op de horizon te vertalen naar – en mee te koppelen in – projecten die vandaag worden uitgevoerd wordt er stap voor stap gewerkt aan een waterrobuust en klimaatbestendig Zwolle en omgeving. De IJVD-uitvoeringsprojecten passen naadloos in de flexibele aanpak van de adaptatiestrategie en geven invulling aan de groenblauwe hoofdstructuur.

2.1 Provinciale Staten heeft besloten bijdragen vanuit het programma IJVD beschikbaar te stellen voor verschillende voorstellen in kader van Kansen voor projecten.

De provincie heeft middels beschikkingen (december 2018 en januari 2019) de bijdragen aan de gemeente per project beschikbaar gesteld. Om deze bijdragen in te kunnen zetten in de projecten in Zwolle, is een aanvullende krediet nodig voor de Zwolse projecten vallend onder het programma IJssel-Vechtdelta. Het krediet wordt gedekt door de bijdrage van de provincie.

Risico's

Mochten de voorgestelde maatregelen niet of slechts gedeeltelijk worden uitgevoerd, dan zal de provincie de bijdragen niet of niet in zijn geheel uitkeren.

Financiën

De provincie geeft op basis van de verschillende investeringsvoorstellen een bijdrage. De provincie geeft bij de aanvraag Weezenlanden-Noord een subsidie van 70% van de kosten. Binnen dit project wordt de dekking voor de overige 30% geregeld middels afspraken met de ontwikkelende partij. Voor het project Hessenpoort bedraagt de IJVD-bijdrage 95%, de overig 5% wordt gefinancierd binnen de exploitatie van het project Hessenpoort. Het project Azaleapark als spons maakt onderdeel uit van

Datum 27 februari 2019

een grotere ontwikkeling ter plaatse. De overige kosten worden geregeld vanuit sport/cultuur en beheer.

Voor de overige projecten bedraagt de IJVD-bijdrage 100% van de uitvoeringskosten met een maximum per project (zie tabel).

De animatie Breezicht is in onderling overleg met de IJVD-organisatie al uitgevoerd en opgeleverd. De kosten zijn verdeeld tussen IJVD en exploitatie Stadshagen. De animatie Breezicht valt daarom buiten deze kredietaanvraag en is wel onder de vlag van de IJVD gemaakt.

Afrekening en het vaststellen van het definitieve subsidiebedrag vindt plaats na het realiseren van de voorgestelde maatregelen.

Deelproject	Totale investering	Totaalkost en IJVD-doelen	Bijdrage provincie	Startdatum	Eind-datum	Te nemen maatregelen
Weezenlanden-Noord	Investeringen in het watersysteem, klimaatadaptatie en waterveiligheid (realisatie): circa € 2.5 miljoen. Totale investering project Weezenlanden: circa €100 tot € 150 miljoen.	60.000	42.000	2019	2020 Vaststelling definitieve ontwerpen: 3e kwartaal 2020. In 2021 start de realisatie	Onderderzoekend ontwerpen voor een waterrobuust gebied plus ontwikkelen leidraad waterrobuust ontwerpen
Klimaatbestendig Zwolle-Noord		205.120	205.120			Onderzoek klimaatbestendigheid en bewustwording
Rembrandtlaan	Investering gehele project (3 deelprojecten): € 1.327.123,-	175.000	175.000	2019	Oplevering: december 2020	Realiseren van waterrobuuste en groenblauwe ader inclusief wadirotonde
Azaleapark als spons	Investering gehele project: € 904.000,- Kosten waterrobuuste en klimaatbestendige maatregelen: € 728.072,- Subsidieaanvraag IJVD: € 350.000,-	350.000	350.000	2019	2021	Wateropvang integreren in ontwerp Azaleapark en bijdrage wateropgave Assendorp
Fietsenstalling Spoorzone	361.000	200.000	200.000	2019	2020	Calamiteiten berging ondergrondse fietsenstalling
Stadshagen	Subsidieaanvraag IJVD: € 378.000	378.000	378.000	2019	2021	Het ontwikkelen van een watermobiele brigade voor

Datum 27 februari 2019

	Totale kosten project (incl. exploitatie): € 878.000. De instandhoudings- en exploitatiekosten draagt de gemeente Zwolle.					het sluiten van de gevolgbeperkende wal inclusief flexibel inzetbaar op andere locaties bijv. bij hoosbuien
Fietspad Hessenpoort	Subsidieaanvraag IJVD: € 251.000 Investering gehele fietspad: € 750.000	251.000	239.984,15	2019	2020	Het fietspad ontwerpen als een nood waterkering.

Communicatie

Zoals in de voorwaarden van de provincie wordt aangegeven, wordt bij communicatiemomenten aandacht besteed aan het programma IJssel-Vechtdelta en de bijdrage van de provincie inclusief het uitdragen van het gedachtengoed van Klimaatadaptatie

Vervolg

De maatregelen worden de komende jaren (voor 30 september 2021) uitgevoerd.

Openbaarheid

Het voorstel is openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw I. Geveke, secretaris